

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Arad Közlöny, Inreg. in Rez. Publ. Perioada sub No. 107—1938. Trb. Arad.

ARAD, ANUL 54. No. 285.
1939. decembrie 15., péntek.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

A zernesti robbanás

Szerdáról csütörtökre hajló éjszaka pusztulás költözött Zernest község házai közé. A cellulozegyházban, ennek a faipari központja fejlődött községnek legnagyobb üzemében, a gépek fellázdak, szembeszálltak az emberi akaratral és halált permeteztek a községre. A felrobbant kazánból kiszabadult a korszerű harcászati egyik szörnyü réme, a cellulozegyház békés termelőmunkájának szolgálatába fogott klór, megrohanta a községet; a sárgászöld kisértet, a kazán vasfalától megszabadult ellenség végigsompolygott az uccákon, beosont a házakba, ablakrepedéseken és pitehasadékokon keresztül betört az emberhajléiba és fékvesztetten gyilkolt, mérgezett.

Ugy szakadt Zernest községre a váratlan gázfelhő, mintha gáztámadás érte volna a helységet. A robbanás zajára felriadt emberek gyanútlanul léptek az uccára, hogy megnézzék, mi történt a gyártelepen és házuk küszöbén ott ládult a halál, amely villámgyorsan sújtott le rájuk. A lakásokban ott pihentek a gázálarok, hiszen a védőeszközöket már szétosztották, de az senkinek sem jutott az eszébe, hogy harcieszeközöz nyuljon. A gyár eddig csak kenyert adott, véletlen üzemi baleseteket okozott, de még sohasem támadt így, egyetlen hatalmas lendülettel, minden közelítőnek halálosztó gonoszúsággal az emberek ellen. A termelő munka színhelye a halál forrásává vált, a korszerű gépi berendezkedések és a segítségükkel rabszolgaságba hajtott természeti erők, mint rosszul szelidített vadak szelidítőik ellen fellázdak és lehetőséget letöröltek az emberi arcokról az élet színt, pusztulás-köpenybe burkolta az egész környeztet.

Zernest kis falu, a szerencsétlenség színhelye pedig csunán egyetlen üzem a világ sok ezernyi ipartelepének sorában. A háboru pusztító szele százezrekre kapta forgatagába az olyan kicsiny emberi településeket, mint a Brassó közelében lévő község, a halálgyár gyilkos nagyüzeme minden nap több embert fogyaszt, mint a r... . Az emberiség tömegszenesétlenség áldozatai, mégis figyelmeztető jel ez a robbanás. Figyelmeztető jel az állig fegyverbeöltözött világ számára, amelynek minden ereje, termelése, valamennyi életmegnyilvánulása lassanként — közvetve, vagy közvetlenül — közeli vonatkozásba kerül a háboruval. Világszerte fokozott lendülettel dolgoznak a gyárak, megfeszített erővel robbolnak az embermilliók és a gép-hadseregek, hogy előteremtsék, pótolják mindazt, amire a háborunak szüksége van és amit elpusztít a nagy küzdelem. Minden figyelem a termelés-szanorulat felé fordult, minden igyekezet arra irányul, hogy a fokozott követelményeknek eleget tegyen az emberi társadalom bonyolult gépezete és közben elterelődik a figyelem arról, hogy az ember valóban állatszélidítőhöz hasonlít. A gépész, amikor a hatalmas, csendesen duruzsoló, engedelmesen robotoló gépszörnyetemek között jár, a vegyész, amikor kísérletei fölé hajol, az egyszerű polgár, amikor káttintia lakásában a villanyt — valamennyien, amikor természetesen használjuk mindazt, amit a korszerű tudás rendelkezésünkre bocsájt, valahogy saját sorsunkat kísértjük. Soha nem gondolunk arra, hogy ez a tökéletes rendszer egyszer felborulhat, hogy magunkteremtette s nálunk milliószor hatalmasabb erőkkel kell esetleg szembenéznünk. Nem vesszük tudomásul, hogy az embernek állandóan őrt kell állania saját, nehezen meghódított házatáján és egymásra ácsarkodunk, ötre megvünk, pusztítjuk egymást és azokat a javakat, amelyeket legfeljebb nagy nehezen pótolhatunk, de melyek megmentése esetén már ki tudja hol tartana a világ a termelés mai lendületével.

Mindent bizvást nevezhetjük elvont elmékesítésnek, hiszen a mindennapi élet egészen más

Szovjetországot kizárták a Népszövetségből

A nemzetek szövetsége támadó félnek nyilvánította a Tanácsállamok Szövetségét és ezért kimondotta, hogy kirekeszti tagjai sorából — Finnország ellenáll az egyre erősödő orosz nyomásnak

Angol csatahajók mérkőzése az Atlanti-Oceánon egy német „zsebolrkálóval”

Gentből jelentik: A Népszövetség mai közgyűlésén betörjesztették a 13-as bizottság által kidolgozott határozati javaslatot, amely a Szovjet kizárásáról szól. A javaslatot elsőnek Portugália megbízottja szöjt hozzá. Kijelentette, hogy kormánya csatlakozik Argentína javaslatához, hogy a Szovjetet ki kell zárni a Népszövetség tagjai közül. Ezután éles támadást intézett Molotov szovjet külügyi népbiztos ellen.

Utána Mexikó képviselője emelkedett szólásra és arról beszélt, hogy a Népszövetségnek segítséget kell nyújtani Finnország számára. Hollandia és Belgium fenntartással éltek a határozati javaslatl szemben. A svéd kiküldött kormánya, valamint a dán és a norvég kormányok nevében nyilatkozatot olvasott fel, amelyben bejelentette, hogy a három ország tartózkodik a szavazásban való részvételtől, de egyben rokonszenvét fejezte ki Finnország iránt. A lett kiküldött bejelentette, hogy a három Balti-állam hasonlóképpen tartózkodik a szavazásban való részvételtől. A kínai kiküldött is ilyen bejelentést tett. Az elnök ezután szavazás alá bocsáította a 13-as bizottság javaslatát. A javaslat ellen senki sem szavazott és így egyhangulag elfogadták a Szovjet kizárásáról szóló indítványt. A finn kiküldött a szavazás után kijelentette, hogy a hozott határozat megfelel annak, amit Finnország a Népszövetséghez intézett felhívásától várt.

„Finnország megérdemli, hogy az összes nemzetek megsegítsék”

Ezt megelőzően a népszövetségi közgyűlés csütörtök délelőtt fél 11 órakor Hambro einöklei alatt összeült.

Minden vita nélkül elfogadták az 1910. évre szóló költségvetést, amely 33 százalékkal kisebb, mint 1939-ben volt.

Ezután Finnország felhívásával foglalkoztak. Damata, a különleges bizottság volt elnöke kormánya nevében kijelentette, hogy

csatlakozik az argentin kormány azon javaslatához, amelynek értelmében Szovjetországot zárják ki a Népszövetségből.

A semleges megügyelők meglepéddel vették tudomásul, hogy a teremben tartózkodik Ignate Paderewski, a lengyel köztársaság első elnöke. Ezután Telolo, a mexikói köztársaság megbízottja mondott beszédet és a következőket jelentette ki:

„Az a meggyőződésem, hogy mindaddig, amíg az emberiség nem fogja megszüntetni azokat az okokat, amelyek a háborukat előidézik, az államok közötti nemzetközi viszony csak úgy maradhat érintetlen, ha a

kalmazzák. Ennek alapja az, hogy a kis- és nagy-államok politikai függetlenségét és területi sérthetlenségét biztosítani kell. Finnország ügye Mexikó szempontjából inkább jelkísmereti, mint jogi kérdés. A mexikói köztársaság elnöke alaposan megvizsgálta az egész ügyet és megállapította, hogy Finnország olyan állam, amelyben a legzsebelebbküri szabadság nyilvánul meg a szó legszorosabb értelmében és mint kis ország, katonai hadereje is kicsi egy nagyhatalommal való viszonylatban. A finn nép megérdemli, hogy az összes nemzetek részéről segítséghez jusson, mert kultúrájának a demokratikus intézmények képezik alapját.”

Figuerado Lora, Sandomingo köztársaság kiküldöttje bejelentette, hogy teljes mértékben csatlakozik azokhoz az intézkedésekhez, amelyeket a támadóval szemben foganatosítani fognak.

Oslóból jelentik: Az „Aftenpost” vezércikkben javasolja, hogy a Népszövetség égisze alatt nemzetközi hadsereget bocsássanak Finnország megsegítésére. Ez a haderő egyes országok lakosságának egy részétől lesz.

követelményeket támaszt irányunkban. Érzelmes bölcselkedés elnevezéssel guryolhatjuk azokat a gondolatokat, amelyek kiröppennek a mesterségesen teremtett szürke emberi gondolatokból és általában ez is tesszük, ami érthető is. Hiszen annyi tennt valónk akad. Egymást kell pusztítanunk, rohannunk kell, hogy le ne maradjunk az élet mindenén keresztüljáróló sodrásának lendületétől, dolgoznunk kell és önmagunkat hajszojnunk, nem érünk rá távolabbra tekinteni, mint amennyit vésztiósló felhőkkel terhes láthatárunk megenged.

Pedig mégsem ez a csörtetés, ez az embert, gépet, minden perccet kisajtoló vak rohanás teremtette meg a követett iram létrehozásának lehetőségeit. Nem hartereken és nem az ökológus jegyében születtek meg azok a gondolatok, amelyek termékenyebbnek bizonyultak minden hódító hadjártnál. Ami mennyiségileg nagyszerű eredményekre serkenketheti a hajszába fogott társadalmat, de minőségileg csak silány eredményeket nyújthat.

Pusztítunk, dulunk, egész környezetünkben ki-sajtoljuk az utolsó cseppnyi lehetőséget is és nem törődünk azzal, hogy közben fellázd ellenünk a magunkteremtette világ. A többre, egyre többre kényszerített gépek számára elegendő egyetlen

óvatlan pillanat, amit a hajszában kifáradt ember elvét és fellázdának, emberi értelemben véve életelen és mégis cselekvőerővel duzzadó testük kitáru, hogy halált szörjon maga körül. A gépek, a természet, saját értelmetlenné koptatót életünk ugrásrakészen lapul körülöttünk és ellenünk, hogy megrohania a Zernesteket, a kis és nagy emberi településeket, amelyeket a természet törvényeinek kihasználásával és akaratunk alá hajtásával teremtetünk meg. És mennyire nő a veszedelem, ha még segédkezet is nyújtanak ehhez, állítólagos érdeket követő, sötétben lappangó erők.

Még csak kezdetén állunk a nagy háborunak, de máris elmondhatjuk, hogy messze területen nincs békés munka. Minden a háboru szolgálatában áll. A békés munka fogalma elvesz a kor zűrzavarában és észre sem vesszük, váratlanul és védtelenül, tehetetlenül és kiszolgáltatottan sodrába kerülünk az eseményeknek, amelyek gyakran ojt és ugy nyilatkoznak meg, ahogy és ahol táján nem is gyanítja más, csak az, aki az eseményeket irányítja és a nagyon alaposan vizsgálódó szemlélő. Vagy az, aki sejt valamit, de csak süttog, gyakran csak kiindulási pontjában igaz, de egyébként a képzeletvilág utvesztőin tévelygő szóbeszédet... (b. k.)

Figyelem! Szombaton, dec. 16-án megnyílik a „Transilvania“-Bar az állomással szemben. TELEFON: 26-18.

Szenzációs műsor, kitűnő italok, elsőrendű ételek, szolid árak, parkett! Minden este a közismert Nermesan Tóni jazz-zene-kara játszik.

THE 3 LADIES szobalányok, komikus táncosnők	BIBIANA WO-ONG királ akrobátia-táncosnő	VIOLETTA PIROSCA bécsi waltzer-táncosnő	ETA von INEZ karakter-táncosnő	SUZY BLÄCK stepp-táncosnő
--	--	--	-----------------------------------	------------------------------

CHAMBERLEIN:

„Ha békes megoldás lehetetlen, gyakorlati segítséget kell nyújtani a finneknek“

London. Az alsóház mai ülésén Chamberlain miniszterelnök a nemzetközi helyzetről szóló beszámolója során elismeréssel emlékezett meg a finnek bátor és határozott magatartásáról. A miniszterelnök többek között a következőket mondotta:

— Az angol kormány véleménye szerint a népszövetségi tagállamok egyikének sem lehet közömbös a nyilvánvaló támadás ténye, amelynek esete most tennetorog. A kormány egyébként úgy döntött, még a finn-orosz viszály kitörése előtt: megengedi az egyes repülőgépváraknak, hogy Finnország részére harci repülőgépeket azonnal szállítson, sőt más szükséges hadianyagokat is. Több európai állam, hasonlóképpen elléli a támadást és hajlandó megfelelő támogatást nyújtani Finnországnak. A Népszövetség szervezetének mindent meg kell tennie az új békes elintézésére, amennyiben azonban ez már lehetetlen volna, akkor gyakorlati segítséget kell nyújtani a szorongatott Finnországnak.

Chamberlain az alsóházban nyilatkozata során lelkes dicséretet mondott a finn hadseregéről. A továbbiak során még ezeket mondotta:

— A finn hadsereg eltekintve számától, fölényesebb mint ellene. A Szovjetunio a világ öntudatát sértette meg Finnország elleni támadásával. Németország nyiltan a támadó mellé állott és éles sajtóhadjárattal támogatta. Az angol kormány úgy véli, hogy a Népszövetség egyetlen tagállama sem maradhat érdektelen a támadással szemben. Eppen ezért elhatározta, hogy engedélyt ad a Finnországba szállítandó repülőgépek kivételére, azonkívül egyéb hadicikkek kiszállítását is engedélyezi. Hozzáteszte még, hogy a finn-orosz konfliktus körüli német propaganda nem fogja egymástól eltávolítani a szövetségeseket, amelyeknek főcéljuk a nemzeti szocialista Németország legyőzése. Nem fogjuk elfelejteni — fejezte be beszédét az angol miniszterelnök — hogy Németország megengedte az oroszoknak, hogy Lengyelországot és Finnországot megtámadják. Csak akkor remélhetjük, hogy megmentjük az európai nemzeteket, ha a bajt a gyökerüknél támadjuk meg. (Rador.)

Miért nem támogatja Németország a finnekot?

A Völkischer Beobachter hosszabb cikk keretében magyarázza meg, miért nem itéli el a német birodalom a szovjetnek a finnek elleni támadását s miért foglal el közömbös álláspontot az északi államok helyzetevel szemben. Rámutat, hogy az északi államok mindenkor készséges eszközei voltak a Népszövetségnek, résztvettek az Olaszország ellenes szankciókban is, Hitler minden lépését éles kritikával kísérték és nem tartják be a semlegesség szigorú szabályait. Naiv és szentimentális dolog azt válni, hogy ezután a német nép élet-halál-harcában egyszerre mellé áll majd azoknak a kisállamoknak, amelyek ez előtt nem tudták eleget gyalázni Németországot. „Ahogy bekiáltanak az erdőbe, olyan a visszhang is.“

A magyar evangélikus egyház a finnek mellett

Budapest. A magyar evangélikus egyház négy püspöke megrázó kiáltványt intézett a lelkészekhez és rámutat a finn nép súlyos óráira. A kiáltvány elmondja, hogy az Isten telen hadat viselő 180 millió szovjet el akarja táncosni az Isten szolgáló 3 és fél milliós finn nemzetet.

„Minket magyar evangélikusokat egé-

szen közelről érint a finn nép élet-halálközdelme. Valanikor egymás mellett ringott népeink bölcsője és Isten oltáránál is testvérek vagyunk.“

Végül a kiáltvány elrendeli, hogy vajamennyi templomban imádkozzanak a finnekért és gyűjtsenek a finn Vörös Kereszt javára.

Német-orosz barátkozás

Berlin. Ribbentrop külügyminiszter és a berlini szovjet nagykövet csütörtökön kicserélték a szeptember 26-án Moszkvában aláírt

A finnországi hadihelyzet

Róma. A Messagero Helsinkibe küldött tudósítója jelenti, hogy meg nem erősített hírek szerint a finn csapatok Karelia délkeleti részén átlépték a szovjet-orosz határt és a Leningrád—Murmansk közötti vasútvonal mentén orosz területen nyomulnak előre.

Osloból jelentik: Chirkeneshől jövő jelentés szerint Lakorski vidékén erősödött az orosz nyomás. A finnek dél felé vonulnak vissza. A harc egész éjjelen át folyt és csütörtök reggel az orosz repülőgépek Salmiærvi felett repültek. (Rador.)

Stockholmból jelentik: A finneknek Tolvajaerinél elért fényes győzelmük és annak a hatalmas ellenállásnak ellenére, amelyet az orosz támadásokkal szemben mutatnak,

a finn sajtótudósítók és a sajtó katonai szakértői nem titkolják féltelmüket azokkal az erőfeszítésekkel szemben, amelyek szovjet részről mutatkoznak és egyre erősödik az a vélemény, hogy az oroszok el akarják vágni minden áron a finn-svéd vasúti közlekedést, ami any-

Növelik az orosz vöröshadsereg létszámát

London. A Reuter-iroda jelenti: Moszkvából érkezett jelentések szerint, a Szovjetkormány újabb tartalékosok behívását rendelte el. Az orosz kormány öt millió katonát helyez készenlétebe. Az újabb behívások részleges mozgósítás jellegével bírnak. Mint ismeretes, az általános mozgósítás alapján felállított finn hadsereg 350.000 főből áll. Nem valószínű tehát, hogy a Szovjetkormány az öt millió katonát kizáróan Finnország ellen mozgósította. Valószínű — hangoztatja a Reuter távirati iroda — a szovjet hadseregnek a közeljövőben más feladata lesz.

Önkéntesek a finn hadseregben

London. (Rador.) Londoni finn körökben úgy tudják, hogy a finn hadsereg soraiban sok svéd önkéntes is harcol. Az önkéntes jelentke-

Nem bocsajtották a Szovjet rendelkezésére a burgasi repülőteret

Moszkva. Szovjet részről megcáfolják azokat a híreket, amelyek szerint Szófia és Moszkva között hetenként kétszeri járattal rendszeres légi összeköttetést létesítenek. Ugyancsak valótlannak jelentették ki azt a hírt is, hogy a burgasi bolgár repülőteret a szovjet rendelkezésére bocsátották.

Száz repülőgépet rendelt a finn kormány Angliában

London. Finnország 100 repülőgépet rendelt a lehető leggyorsabb szállításra Angliából. A megrendelt repülőgépek Spithire rendszerű gépek, amelyek a világ leggyorsabb és legnagyobb harcászati erejű gépei közé tartoznak.

német—orosz határmegállapító és barátsági szerződést, valamint az október 4-iki póti egy-zökönyv ratifikált okmányait.

Moszkva visszarendelte a római szovjetkövetet

London. Angliában nagy jelentőséget tulajdonítanak a római szovjetnagykövet váratlan moszkvai utazásának. Goreljkin csak néhány héttel ezelőtt foglalta el római állomáshelyét és most váratlanul hazahívták. Olasz politikai körökből származó jelentések szerint nincsen kilátás arra, hogy a szovjetnagykövet visszatérjen római állomáshelyére. Az angol lapok római jelentése úgy tudja, hogy Goreljkin hazahívása valószínűleg az Olaszországban tapasztalható orosz-ellenes hangulattal áll összefüggésben.

nyit jelent, hogy lehetetlenné teszi Finnországnak a külvilággal való összeköttetését.

A finn erők általában kisebbek, mint a fronton harcoló orosz egységek. A Stockholms Tidningen azt írja, hogy félmilliónál kevesebb orosz vonult fel Finnország központjának elfoglalására és arra törekszik, hogy Rovaine vasuti gócpontot elfoglalja.

Ha a finneknek továbbra is sikerül lesz, akkor a helyzet az északi részen harcoló finn csapatok számára is javul.

Az oroszok előrehaladása azonban a közlekedés fenntartását veszélyezteti. (Rador.)

Helsinki csalódott — az új svéd kormány miatt...

Helsinki. A finn sajtó minden kritika nélkül fogadta az új svéd kormányt. Megállapítják, hogy az új kormány némi csalódást váltott ki Helsinkiben.

Oroszország nem kérte Esztország segítségét

Tallin. (Rador.) A Havas iroda jelentése szerint, az Eta eszt ügynökség cáfolja azt a hírt, hogy Oroszország a szovjet—eszt szerződés alkalmazását kérte volna. Az ügynökség megállapítása szerint a szerződés csak Oroszországot ért támadás esetére vonatkozik.

Washingtonból jelentik: Jójnformálj körökben úgy tudják, hogy a Szovjet területén tartózkodó amerikai állampolgárok nagyrésze kénytelen lesz visszajérni hazájába. A Szovjet területén jelenleg 150 amerikai állampolgár él, akik egy részének utlevele 1940. január elsején lejár. Ezeket az utleveleket nem hosszabbítják meg.

Német hajót súlyosított el egy orosz tengeralattjáró

Helsinki. (Rador.) A „Boheim“ nevű német hajót, amely farakománnyal Németország felé tartott, egy orosz tengeralattjáró ágyúlövésekkel elsüllyesztette. A hajó kapitánya, másodkapitánya és távirótszöve elpusztult, a legénység huszonhárom tagját megmentették.

A finn és a szovjet hadsereg veszteségei

Helsinki. A finn hadvezetőség csütörtökön éjszaka hivatalos jelentést adott ki, amelyben közli, hogy egy finn század a Karelia földszorosban mindenütt szovjet csapatok által követve viszatért az erődítményekbe.

Ez a század majdnem egy teljes hélig tartotta fenn az orosz csapatok előnyomulását. A mai nap orosz támadásban hat harcikoszt vett részt, melyek közül egyet egy finn akna a levegőbe rőntett.

A francia lapok értesülése szerint az oroszok az eddigi ütközetek során

22 ezer halottat és sebesültöt, valamint 1800 foglyot vesztek és mintegy 1400 harcikoszt. A finn veszteségek rendkívül csekélyek: 1200 halott és sebesült és körülbelül 100

Óvakodni könnyebb
mint gyógyítani!...

NIVEA az arc bőre ellen!

kozolv. A Paris Soir szerint az oroszok csak két nap alatt 125 harcikoszt vesztek.

Helsinki: A lapok, akik a telet orosz területen szokták eltölteni, finn területre vonultak át és finn területre hajtottak 100 ezer rénszarvas.

HELSINKI. Minden jel arra mutat, hogy a szovjet orosz csapatok Uola—Jervi saomi—Sami 200 kilométeres szakaszán készülnek a frontot áttörni. Itt kemény harcok folynak. Kuomi—Jervi mellett a finnek visszaverték az orosz támadásokat és súlyos károkat okoztak.

dekében. Ezenkívül az angol tengernagyi hivatal a Dacos nevű torpedóromboló elvesztését jelenti.

A Deutsche Dienst azt jelenti, hogy az Exeter angol cirkáló a La Plata közelében vesztel és sérülései annyira súlyosak, hogy nem képes tovább folytatni útját.

Meg nem erősített hírek szerint az Achilles cirkáló a harc közben elsüllyedt. Az angolok veszteségei több száz halott és sebesült. Az Admiral Graf Spee a tengeri ütközetben csak könnyebben sérült meg és ezeket a sérüléseket igyekeznek sürgősen kijavítani. Személyzetének veszteségei csekélyek.

Uruguay-i jelentés a tengeri csata eredményéről

Montevideo. Az uruguayi tengerészeti hatóságok állapították meg, hogy a Montevideóba befutott német csatahajó nem az Admiral Sheer cirkáló volt, hanem a Graf Spee.

A cirkáló fedélzetén 36 halott és több, mint 40 sebesült volt.

A tengeri ütközet ugy kezdődött, hogy a német cirkáló a nyílt tengeren, Montevideótól mintegy 200 mérföldnyire megtámadta az Achilles nevű angol cirkálót, mire ez mesterséges füstfelhőbe burkolódzott és a támadásról értesítette a tőle nem messzire tartózkodó Ajax és Exeter nevű angol cirkálókat.

A három cirkáló ezután együttesen intézett támadást a Graf Spee ellen és állandó tüzelések közben a német cirkálót a part felé szorították. A part homokos rátanyai körül a német cirkálónak le kellett csökkentenie sebességét, ami lehetővé tette az angol cirkálók számára a pontosabb célzást. Ekkor érte több találat a német csatahajót, amely ezután befutott a montevideói kikötőbe.

Az ütközet négy óra hosszat tartott és a tengeri csatát végignézte egy uruguayi csatahajó is, amelyről figyelmeztetést adtak le az ütközetben résztvevő hadihajóknak, hogy az uruguayi vizeken ne folytassák a harcot.

A német cirkáló sérülései nem nagyon súlyosak, de kétséges, hogy 24 óra múlva eljuthat-e a kikötőből, hogy felvegye a három angol hadihajóval a harcot. Abban az esetben ugyanis, ha a cirkáló 24 óra múlva nem tud elhagyni a semleges állam kikötőjét, úgy azt le kell szerelni és a hadihajó a háború tartamára ott kell maradjon az általa felkeresett semleges kikötőben.

A montevideói német követ egy uruguayi hadihajó fedélzetén a német cirkálóra ment, hogy intézkedéseket tegyen a sebesültek partraszálltása érdekében.

Az Admiral Graf Spee sorsa

London. Csütörtökön a késő éjszakai órákban jelentik: London, Newyorkon keresztül úgy értesül, hogy az Admiral Graf Spee kapitánya felszólította tárgyalásra a montevideói hatóságokat a hajó legénységének internálásáról, mert a hajó sérüléseit képtelen 24 óra alatt kijavítani.

Halifax: Anglia és Franciaország nem tárgyal!

London. A Reuter távirati iroda jelenti: Lord Halifax külügyminiszter a felsőházban rövid külpolitikai nyilatkozatot tett. Szerinte

Hitler német kancellár valóban békét akar kötni, de azt szeretné, ha az általa megállapított feltételek kerülnének elfogadásra.

A német kancellár a jelenlegi helyzetet akarja tárgyalási alapként tekinteni és nem gondol sem engedményekre, sem olyan új rendre, amely a németek számára áldozatot jelentene. Hitler minden meg akar tartani. De ha nem is lenne teljesen így,

a szövetségesek a jelenlegi helyzetben nem tehetnek mást, mint hogy a harcot a legteljesebb erővel folytatják.

A legvégzetesebb tévedés lenne a jelenleg folyó Anglia és Franciaország tovább harcol és a harma-

dik birodalom vezetőivel nem tárgyal.

Anglia és Franciaország a legtökéletesebb egyetértést tanúsítanak abban a tekintetben, hogy ezt a küzdelmet mindaddig folytatják, amíg Hitler uralmát le nem gyözik.

URANIA Telefonelővétel: 12-82.

Saját érdekében látnia kell az első világvizonylatban nagyszabású román filmet!

„Lobogó fáklák”

Pergő cselekmény, mely a legmélyebb drámai és a legeredetibb humor között váltakozik.

George VRACA, Nutzi DONNA, és a közismert GIDALI-testvérek.

Előadások: 5. 7. 15. 9. 20. kor. Aktuális háborús híradó.

Lezajlott a háboru első nagy tengeri ütközete

Három angol hadihajó élet-halálharca egy német zsebciirkálóval

London. Csütörtökön a reggeli órákban elterjedt annak a híre, hogy a délamerikai partok közelében három angol cirkáló megütközött az Admiral Scheer nevű híres német zsebciirkálóval.

Az ütközet szerdán a késő délutáni órákban kezdődött és négy óras tűzharc után, miközben az egyik angol cirkáló sérülése miatt kénytelen volt visszafordulni, az Admiral Scheer menekülni kényszerült. Súlyos sérülései következtében sebességét csökkentenie kellett, de ekkor már délamerikai vizekre került és befutott a montevideói kikötőbe.

A késő délelőtti órákban hozták csupán nyilvánosságra a német rádiók az ütközetet, amelyről csak annyit jelentettek, hogy az Admiral Scheer súlyosan megsebesítette az Achilles nevű angol cirkálót.

Délután azután teljes részletességgel megkezdtek a jelentések a háboru eddigi legnagyobb tengeri ütközetéről.

Az Admiral Graf Spee, tehát nem az Admiral Scheer, mint ahogyan az első jelentések szóltak — utban a Dél-Amerika partjai mellett felfedezte az Exeter nevű kis angol cirkálót és nyomban támadásba ment át.

Az angol hajó füstfejlesztő készülékkel elrejtette magát, majd jelt adott a rajhoz tartozó másik két angol cirkálónak a hasonlóan kisméretű Achilles és az Ajax cirkálónak.

A másik két angol hajó teljes sebességgel idejében a helyszínre érkezett és úgy helyezkedett el, hogy az éppen lebukó nap és a szárazföld fejezőlő részen, mintegy 300 kilométerre a délamerikai partoktól az Admiral Graf Spee-vel szemben manővrozott. Ekkor kezdődött az ütközet.

A három kisméretű angol hajó, amelyeken mindössze 15 cm. átmérőjű ágyuk vannak, felvette a küzdelmet a zsebciirkálóval, amelynek legkisebb ágyuja 28 cm. kaliberű. A német hajó állandó tüzelés közben megindult a délamerikai vizek felé, mert látta, hogy nem tarthatja magát. Közben az Exeter találat érte úgy, hogy visszavonult, de a két másik cirkáló tovább folytatta az üldözést.

Ekkor egymásután több súlyos találat érte a zsebciirkálót, mely sebességét csökkentve ért délamerikai felségjogu vizekre, majd innen a montevideói kikötőbe. A német hajó parancsnoka, 36 tengerésze bombatalálat következtében elhunyt, ezen kívül pedig 72 sebesült tettem partra.

Az Admiral Graf Spee 10.000 tonnás úgynevezett zsebciirkáló, amelynek fedélzetén több vizirepülőgépet nyert elhelyezést és amely a legkorszerűbb 28 cm. kaliberű ágyúkkal van felszerelve. Az új hajóépítés csodája a hadihajó, melynek elkészítése mintegy hárommillió leibe került. Összesen három zsebciirkálót építettek a németek az Admiral Scheert, a Deutschlandot és az Admiral Graf Speet. Ezek közül az utóbbi most harc képtelen.

Az ütközetben résztvevő angol hajók: az Ajax 1934-ben épült, 6985 tonnás, az Achilles 1932-ben épült, 7030 tonnás, mindkét hajón 8-8 darab 15 centiméteres ágyu van. Az 1929-ben épült Exeter 8390 tonnás hadihajó.

A nagy tengeri csatában résztvevő angol

Béketárgyalásokat sürget két angol lord

London. A lordok háza szerda esti ülésén két konzervatív párti lord Barnley és lord Arnold felszólalásukban a béke megkötését sürgették arra hivatkozva, hogy

a lehetőségek a béketárgyalásokra most jobbak, mint bármikor voltak.

A két felszólalás az angol felsőházban nagy vihart váltott ki.

Valamennyi felszólaló súlyosan megbélyegezte a két lordot és Chamberlain miniszterelnök is beszédét mondott és keményen válaszolt nekik.

A két lord felszólalása egyenesen kárteknő — mondotta a miniszterelnök. — és az a vita, amelyet felidéztek, szerencsétlen.

Anglia mindig készen áll a békére, de lord Arnold békejavaslatai nem az igazak.

hanem azok a mai helyzet fonákságának jellegét viselik magukon. Anglia nem hajlandó Hitler békefeltételeit elfogadni.

Páris és Berlin jelenti...

Berlin. A német véderő hivatalos jelentése a következő: „Csekély esélyes tüzön kívül a Mosel és a Rajna közötti arcvonalon felderítő tevékenység volt. Több helyen ismét foglyokat ejtettünk. Az utóbbi napokban a német tengeri haderő hadműveleteket hajtott végre. Eközben az egyik könnyű cirkáló robbanás történt. A kár nem nagy és a megsérült cirkáló visszakerült kikötőjébe.”

Páris. A francia hivatalos jelentés a következő: „Nyugaton a Rajnától a Moselig terjedő arcvonal középső szakaszán járőr-tevékenység volt.”

„A németek kitűnő katonák és erős ellenfelek”

Páris. A Petit Journal harctéri tudósítója cikket közöl azokról a beszélgetésekről, amelyeket német hadifoglyokkal folytatott. Ezek a német katonák az elzászi arcvonalon estek fogságba és ezektől akarta megtudni az újságíró, hogy milyen a német katona, hogyan él, hogyan gondolkodik és mennyit ér. A legnagyobb ostobaság, amit elkövethetünk — írja a tudósító — ha lebecsüljük az ellenséget. Ezek a német hadifoglyok nagyon jó megjelenésű 20—25 éves fiatal emberek. Dicsőséggel tölti el őket az a tudat, hogy Hitler a vezérük és vitézül harcolnak. A cikkíró végül megállapítja, hogy a németek kitűnő katonák és erős ellenfelek.

Belgiumot és Hollandiát nem érheti megépetés

Brüsszel. A belga kormány tegnap újabb katonai korosztályokat hívott be szolgálatra. Spaak külügyminiszter kijelentette, hogy

Belgium nem nézheti tetlenül egy Hollandia elleni esetleges német támadást. Hollandia és Belgium között érdekösszesség áll fenn és ezért ha Hollandia területét támadás éri, ez a támadás Belgiumra is kiterjed.

Majd kijelentette, hogy a belga hadsereg iábhözött fegyverrel készen áll arra, hogy az országot az ellenség megrohanása ellen megvédelmezze. A belga hadsereg kitűnő.

Amszterdam. A holland hadügyminiszter újabb tartalékos korosztályokat hívott be.

Ez történt még a tengereken

BERLIN. Az a két angol hajó, amelyeket a tengeri csatát megelőzőleg a Graf Spee elsüllyesztett, a Taira és a Streoushall voltak.

OSLÓ. A Depford nevű 4034 tonnás angol gőzös tegnap este 10 órakor a norvég partok közelében elsüllyedt. A legénységnek három tagját megmentették.

KOPENHÁGA. A Magnus nevű dán gőzös az Északi-tengeren aknára futott. A 18 tagú személyzetből egy angol hajónak csak 1 férfit sikerült megmenteni, aki négy napig bolyongott tutajjal a tenger hullámaiban. Az Algot nevű svéd nagy halászhajó szintén német aknára futott és Faisterbo közelében elsüllyedt. A személyzet 8 tagja odaveszett. (Rador).

STOCKHOLM. A „Manligheten” svéd cirkáló legénysége aknát halászott ki a tengerből, amikor az akna felrobbant. A

szerencsétlenség következtében négy tengerész életét vesztette, tizenhárom pedig súlyosan megsebesült.

LONDON. A William Hallet angol halászháló ma aknára futott és elsüllyedt. Csak egy embert sikerült megmenteni.

LONDON. Az angol „Duchess” nevű 1375 tonnás hajó, amit 1932-ben építettek, hajóroncsnak ütközött és elsüllyedt.

PÁRIS. Az angol tengerügyi hivatal jelentése szerint az az angol tengeralattjáró, amelyik legutóbb észrevette a hazafelé tartó Bremeit, az Északi-tengeren megtorpedózott egy német tengeralattjárót és egy gőzöst.

A Bremen hazatérésének története

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: Ahrens, a Bremen óceánjáró parancsnoka jelentést tett arról, hogy miként indult el hajója egy semleges kikötőből és hogyan érkezett meg német kikötőbe. A jelentés így hangzik:

— *Augusztus 22-én indultunk el Brémdől. 1700 utassal és minden baj nélkül érkez-*

A pápai diplomácia megvalósíthatatlannak látja a karácsonyi fegyverszünetet

Róma. (Dunaposta). Az utóbbi napokban sok szó esett arról, hogy XII. Pius pápa karácsonyi fegyverszünet érdekében felhívást fog intézni a hadviselő felekhez. Római beavatott helyen úgy értesülnek, hogy bár a Szentszék részéről folytatott békemunkát Németországban is értékelik, ilyen jellegű ünnepélyes felhívásra nem kerül sor. A pápai diplomácia megítélése szerint a jelen pillanatban az ellenségeskedéseknek akár csak a karácsonyi ünnepekre való felfüggesztése is megvaló-

síthatatlannak látszik. Bern. (Dunaposta). A svájci igazságügyminiszter egy interpellációra válaszolva, kijelentette, hogy Svájc a külföldi menekültek számára csak átmenő állomás lehet és csak az elegendő vagyonnal rendelkező és nem politikailag menekültek kaphatnak végleges letelepedési engedélyt. Svájcban az a gondolatja fogalkoznak, hogy az állam szempontjából nem kívánatos külföldiek számára munkatáborokat létesítenek.

Bulgária teljesen leszerel

Szóflából jelentik: A bolgár kormány a mai napon elrendelte az összes behívott tartalékos korosztályok leszerelését. A leszerelési parancs úgy szól, hogy újra Bulgáriában már csak a rendszeres hétéletrészes katonaság fog fegyverben állni.

A török-német gazdasági viszony Berlin hátrányára módosul

Ankara. A német-török gazdasági ellentétek, amelyek tulajdonképpen a politikai ellentétekből fejlődtek, oly nagyarányúak, hogy hejek óta a kereskedelmi forgalom a két ország között szünetel. Törökországot nem érinti különösebb módon a Németországgal való kereskedelmi összeköttetésének megszűnése, mert exportra kerülő árufeleslegét Anglia és Franciaország könnyen felvásárolhatja. Azokat a cikkeket, amelyeket eddig Német-

országból kapott, gépek, fegyverek és repülőgépek, most már Angliából és Franciaországból kapja.

Zürich. (Dunaposta.) Belgrádi jelentés szerint hitelt érdemlő forrásból híre jár, hogy németországi hajóvállalatok különböző jugoszláv hajózárságoknak ajánlatot tettek, olasz kikötőkben horgonyzó hajók eladására.

Macsek jugoszláv-román-magyar szövetséget akar

Belgrád. Macsek helyettes jugoszláv miniszterelnök legutóbb Zágrábban elmondott beszédében a következőket mondotta: „A horvátok és a szerbek egyesülése nem ér semmit, ha Jugoszlávia nem köt szövetséget Romániával és Magyarországgal, hogy erős ellenállást tudjanak kifejteni.”

Olcso karácsonyi ajándék-vásár Női harisnyák 19-29-39 lejt Férfi zoknik Szvetterek 90-190 lejt **Gólya-áruházban** Arad, Str. Metlanu 1. szám

A magyar parlamenti csoport bucaresti-i tevékenysége

Bucuresti. A magyar parlamenti csoport tagjai hétfő reggel Bucurestibe érkeztek a parlamenti ülészek megnyitására. Mint eddigi ténykedésükből ismeretes, a Bucurestiben töltött idejük alatt működésük nem szorítkozik pusztán a törvényhozás mindkét házának ülésein és törvényelőkészítő bizottságaiban való részvételre, hanem ilyenkor eljárnak a magyarság összes szönyegen lévő ügyeiben a különböző minisztériumok és egyéb központi fórumok előtt.

Hétfő kora délelőtt dr. Szász Pál szenátor, dr. Soós István országgyűlési képviselő és dr. Mikó Imre NUF-tanácsos, a Magyar

Népkegyesség bucarestij főtitkára megjelentek dr. Dragomir Silviu kisebbségi miniszternél. Előadták a miniszternek a határmenti magyarság sérelmeit, majd a magyarság megszervezésének módozatairól és az ifjuság aktuális kérdéseiről folytattak eszmecsereket.

Dr. Dragomir miniszter ezuttal is a legmesszebbmenő megértést tanúsította a magyarság képviselői által előadott kérdések iránt és újlag biztosította őket arról, hogy minden a legméltányosabb módon fog eljárni. A megbeszéléseket a napokban folytatják. A képviselők és szenátorok délután résztvettek a parlament és szenátus ülésén.

CORSO Telefon: 20-65. Szenzációs kettős műsor: 5, 7, 15 és 9, 15.

I. A **Maginot-vonal** al „Franciaország védve van”.

II. „Általános mozgósítás” Aktuális francia filmsláger.

Felrobbant és mindent mérgező gázzal árasztott el a zernesti cellulóze-gyár egyik klór-tartálya

Hatezer kilogram klórt tartalmazó tartály robbant fel és a mérgező gáz percek alatt elárasztotta a környéket és azonnal megölte a segítségre sietőket — Tömeghalált okozott a szerencsétlenség, amely közel hatvan halálos áldozatot követelt

Csak a gázálcros katonaság megérkezése után lehetett megkezdeni a mentést

Brassóból jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Az elmúlt éjszaka megrendítő tömegszerencsétlenség történt a Brassótól harminc kilométernyire fekvő Zernesti községben lévő cellulóze-gyárban.

Az üzemben robbanás következett be, melynek nyomán úgy az üzem helyiségeire, mint közelben lévő tisztviselő és munkásházak-

Zernestet elárasztja a mérgező gáz

Szerdáról csütörtökre virradó éjszaka 1 óra 40 perckor robbanás remegtette meg Zernesti községet és környékét. A robbanás okozta dőrej a cellulóze-gyár felől hangzott és így azonnal nyilvánvaló volt, hogy szerencsétlenség történt: az ebben a gyárban előállított anyagok robbantak és a robbanás minden bizonnyal a gyárban dolgozó munkások közül emberáldozatot követelt.

Az üzem közelében lévő tisztviselő-házakban pillanatok egymás után gyulltak fel a villanvlámpák; a fajú távolabbi házaiban is felriadtak és ijedten, szinte menekülésszerűen siettek ki az uccára, megnézni, hogy mi történt.

Ez a község a gyárakból él. Három üzem működik itt: a papírgyár, a cellulóze-gyár és a Lomási vállalat egyik üzeme. Szinte mindenkinek egy-egy hozzátartozója dolgozik a gyárakban, érthető tehát az a riadalom, amelyet az éjszakai

Mindenki menekül a klórgáz elől

A mentés megszervezéséhez tehát a távolabb lakóknak kellett hozzá kezdeni. Ezek közül telefonált valaki Brassóba és a tüzoltóság, valamint gázálcrossal felszerelt katonaság kiküldését kérte. Súlyos, nehezen muló percek teltek el. Az egész falu talpon volt már.

Mindenki részt akart venni a mentésben és mégis százával menekültek az emberek a faluból, mert attól féltek, hogy utoléri őket a klórgáz.

Csak néhányan, akiknek gázálcrossuk volt, közelítették meg a szerencsétlenség színhelyét.

Rövidesen megérkezett a tüzoltóság és a katonaság, amely a gázzal belepert körzetet körülvette és megkezdte a mentési munkálatokat. Megállapítást nyert, hogy

a cellulóze-gyár egyik klórtartálya robbant fel, amelyben hatezer kilogram klór volt

A robbanás okát, tehát azt, hogy a szerencsétlenség tulajdonképpen hogyan és miképpen keletkezett, a később megérkezett szakértő-bizottság sem tudta megállapítani. Annyi tény, hogy

a robbanás nyomán óriási felhőként kezdett terjedni a sárgás-zöld színű, fojtószagú klórgáz, amelynek gyors belélegzése is villámgyors halált okoz.

A klórgáz tudvalevőleg nem ég és ezért a robbanást tüzvesz nem követte. Az áldozatok halálát tehát szintén nem a robbanás, hanem a klórgáz belélegzése okozta.

Rémület és gyász a tömegszerencsétlenség színhelyén

A mentési munkálatokat végző tüzoltók és katonák azonnal hozzáláttak a romok eltakarításához és a sebesültek, valamint a halottak elszállításához.

Elsősegélyképpen étherrel és szesszel — a klórgáz két ellenmérével — igyekeztek magukhoz téríteni a sebesülteket.

Majd pedig autókban helyezték el őket. Egész autósorok indultak el a sebesültekkel Brassó felé. Itt a Marzescu-kórházban helyezték el a sebesülteket.

Csütörtök este a brassói Marzescu-kórházban összesen ötvenöt zernesti sebesültet ápoltak.

ra — szintén a falu egy részére klórgáz-felhő borult és ez megdöbbentő pusztításokat okozott. A szerencsétlenség halottainak száma csütörtök estig hatvanra emelkedett, míg a sebesültek száma kilencvenet tesz ki.

A tragédiáról, amelynek híre az egész ország részvételles figyelmét felkeltette, tudósítók — következőket jelenti:

robbanás keltett. Az álmukból felriasztott emberek kirohantak az uccára és ekkor

döbbenetes esemény következett be: szinte mindenki a földet sem tehetett az uccán és életlenül összeestek. Gáz lepté el az uccákat, a környéket s ez a gáz megölte azokat, akik a robbanás után kimerészkedtek az uccára.

Hosszu percek teltek el, amíg megindulhatott a mentés megszervezése és amíg megállapíthaták, hogy tulajdonképpen mi is történt. Azok közül is, akik nem tartózkodtak a robbanás közvetlen közelében, csak kevesen intézkedhettek a mentés érdekében, mert hiszen — mint fentebb említettük — ezek közül is számosan a szerencsétlenség áldozataul estek.

Rövid idő múlva a gáz behatolt a község házaiba is és itt is sorra pusztultak el, vagy szenvedtek súlyos mérgezést azok, akik a cellulóze-gyár közelében laktak.

A környéken megrendítő jelenetek játszódtak le. A hozzátartozók kétségbeesetten várták a szerencsétlenség színhelyéről érkező híreket.

A halottak között van dr. Steiner Dezső, a cellulóze-gyár 54 éves műszaki igazgatója, aki európai szak tekintély volt.

Steiner dr. a robbanás hallatára — mint annyian mások — felriadt, felöltözött és a gyárba akart sietni. Abban a pillanatban, amikor az uccára lépett, összesett és meghalt.

Ugyancsak a szerencsétlenség áldozataul esett Butculescu bucuressi mérnök is, valamint Grammberger Hermann 34 éves német állampolgár, aki a gyárban szintén műszaki tisztséget töltött be és Butculescu N., a zernesti papírgyár 35 éves igazgatója.

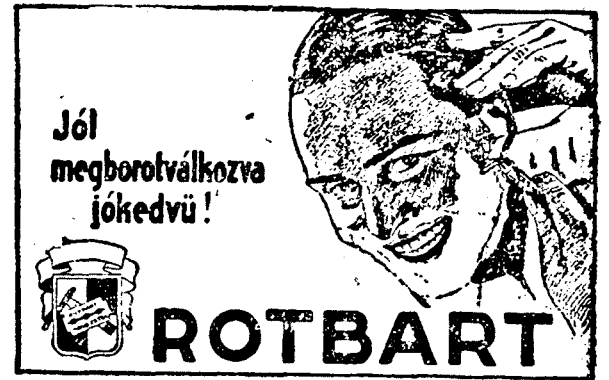
Mint már fentebb említettük, Zernestibe egy mérnökökből álló szakbizottság érkezett Bucuresctiből. Ez

a szakbizottság gázálcrossal felszerelve a

Fáklyafénynél gázálcross katonaság folytatja a munkálatokat

A késő éjszakai órákban jelenti az Aradi Közlöny tudósítója távbeszélőn:

A késő esti órákban még mindig lázasan folytak a mentési munkálatok és a sötétség beálltakor kísérteties látványt nyújt a fáklyás, gázálcross mentőcsapatok munkája. Gépkocsikkal még egyre szállítják Brassó felé a sebesültek további csoportjait és az önkéntes orvosok az ideiglenesen felállított mentőhelyeken részesítik elsősegélyben azokat, akikre most akadnak rá a serényen dolgozó katonák. A brassói Marzescu kórházban, valamint a magánvégintézetekben, az orvosok azt a legújító megállapítást tették, hogy azok közül a súlyosan sebesültek közül, akik klórgázt lélegzettek be, kevesen maradnak életben, a veszedelmes gáz pusztító hatása következtében. Bucuresctiből Zernestibe érkezett mérnökök

helyszínen megkezdte a vizsgálatot a robbanás okára vonatkozóan, azonban eddig semmit sem tudott megállapítani.

Szigora vizsgálat

Hortolomeiu dr. egészségügyi miniszter távbeszélőn kért jelentést a tragédiáról és közölte, hogy valószínűleg személyesen Zernestibe utazik. Abban az esetben, ha utjában másirányú elfoglaltsága miatt hátrálta volna lenne, Topa dr. egészségügyi alminiszter utazik a gyászborult községbe.

A gázzal mérgezett munkások megmentésén egyébként

Zernestiben öt brassói orvosból álló különített csoport dolgozik, a rendet pedig két század gázálcross katoná tartja fenn és segít a tüzoltókülönítményeknek az elterjedt klórgáz semlegesítési munkálataiban.

A rémület és a gyász leírhatatlan.

A Zernesti cellulóze-gyár, ahol a robbanás be következett, egyike volt a világ legnagyobb ity-nemű gyárainak.

A csütörtöki nap folyamán a brassói Marzescu-kórházat valóságos elletpte a Zernestiből érkezettek tömege, akik azért jöttek a városba, hogy meggyőződjenek róla: vajjon eltűnt hozzátartozójuk nincs-e a sebesültek között. A gyár munkásai közül ugyanis számosan eltűntek és a hozzátartozók abban bizakodtak, hogy azok nem a romok alatt lettek halálukat, hanem a mentőalakulatok a brassói kórházba szállították őket.

A szakértői vizsgálatnál egyidejűleg természetesen a bünyügyi vizsgálat is megindult annak megállapítása végett, hogy a megrendítő tragédiáért terhel-e valakit felelősség.

Kihallgatják

a kísérleti laboratórium vezetőjét

Brassóból jelenti: A Zernesti melletti borzalmás robbanás áldozatainak száma eddig elérte a hatvanat; ennyinek sikerült ugyanis a személyazonosságát megállapítani. A hivatalos jelentés szerint közöttük van Butculescu mérnök, Steiner és Sternberg műszaki igazgatók, Ciolan Vasile, Craciun Nicolae és Nica Gheorghe osztályfőnökök, továbbá Dron Elena, Dron Iancu, Moscu Ioan granicsárok és Barbu Ioan. A súlyosan sérültek között van Gross Gheorghe, Gross Ioan, Márton János, Domokos Jakab, Bunescu Moise, Briachiu Gheorghe és mások. Barbutiu mérnököt, a kísérleti laboratórium vezetőjét a vizsgálat idejére visszatartották a szükséges felvilágosítások megadása céljából.

és szakértők bizottsága még most sem fejtette meg a robbanás tulajdonképpeni okát, annyit azonban már most sikerült megállapítani, hogy elsőnek egy 1100 köbméteres tartály robbant fel. Amikor az első robbanás megtörtént, az üzemvezető és két munkás meg akarták akadályozni a további szerencsétlenséget, azonban az első robbanást újabb két tartály felrobbanása követte.

Az első megállapítások szerint a gyártelep közelében lévő házakban és uccákban követelt halálos áldozatokat a robbanás, illetve a gázmérgezés. Később a külsőbb részekben is akadtak halott áldozatra. A község ellenkező részén egy gáztól mérgezett munkás holttestét találták meg. Az éjszakai megállapítások szerint a zernesti robbanásnak csütörtök éjszakáig ötvenhárom meg talált halott áldozata volt.

FORUM filmszínház.

Tel.: 20-10.

Ma, a szezon legizgalmasabb és legérdekesebb filmje,

„VIHAR ÁZSIÁBAN”

CONRAD VEIDT, Sessue Hayakawa és Roger Duchesne

Román és Fox-híradó a legújabb eseményekkel.

Előadások: 5, 7.15 és 9.15-kor.

Rövidesen jön az eredeti

MAGINOT-VONAL

3000 méter hosszúságban

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Milyen esetekben kell fizetni

az egy ezrelékes illetéket a munkaszerződések után

A nemzeti légiügyi alap behatóan foglalkozik a kérdéssel és rövidesen dönt az ügyben

A nemzeti légiügyi alap igazgatósága legutóbbi ülésén behatóan foglalkozott annak az egy ezrelékes illetéknek kérdésével, amelyet a munkaszerződések után kell fizetni. A légiügyi alap igazgatósága mellett működő jogügyi osztály részletes jelentést terjesztett az ügyben az igazgatóság elé, amely azt áttanulmányozta és legközelebbi ülésén hoz határozatot. Ez a határozat az érdekeltekre tudvalevőleg kötelező erővel bír.

Mint ismeretes, a nemzeti légiügyi alapról szóló törvény 7. szakasza csak azokat a mentességeket ismeri el, amelyeket a bélyegtvörvény 22. szakasza engedélyez, így tehát olyan okmányok is, amelyek számára más törvények bélyegmentességet biztosítanak, repülőbélyegkötelesek. A munkatörvény viszont, amelynek 43. szakasza értelmében a havi 10 ezer lejen aluli fizetések mentesek a bélyegilleték alól, még a nemzeti légiügyi alapról szóló törvény megjelenése előtt, vagyis

1936. április elseje előtt jelent meg.

Nyilvánvaló tehát, hogy a légiügyi alapról szóló törvény 7. szakaszában csak elnézésből nem említették meg a munkaszerződésekéről szóló törvény 43. szakaszában foglalt mentességet is. Erre való tekintettel a légiügyi alap igazgatósága előreláthatólag olyértelmi határozatot ad ki, hogy azon írott, vagy szóbeli munkaszerződések után, melyek havi 10 ezer lejenél kisebb összegre vonatkoznak, nem fizetendő az egy ezrelékes repülőbélyegilleték.

Ezt az illetéket csak a 10 ezer lejen felüli havi fizetéséről szóló írott munkaszerződések után kell fizetni, függetlenül attól, hogy azokat 1939. április elseje előtt, vagy után kötötték, valamint a havi 10 ezer lejen felüli szóbeli egyéni munkaszerződések után, amelyeket 1939. április elseje után kötöttek. A kollektív munkaszerződések után repülőbélyegilleték nem fizetendő.

Rövidesen nagyobb mennyiségű gyapot érkezik az országba

Általánosságban megkönnyítik az áruk behozatalát

A nemzetgazdasági minisztérium elhatározta, hogy a lehetőségekhez képest megkönnyíti a külföldi áruk behozatalát. Ez természetesen

nem jelenti a teljes behozatali szabadságot,

mert hiszen a jelenlegi körülmények ilyen politikát nem engednek meg. Értesülésünk szerint

mindenekelőtt azon áruk behozatalát könnyítik meg, amelyek a belföldi fogyasztás szempontjából föltétlenül szükségesek vagy pedig elsőrendű közszükségleti cikkeket előállító ipari üzemek nyersanyagául szolgálnak.

A nemzetgazdasági minisztérium többek között az előzetes fizetés lehetőségét tanulmányozza olyan árucikkeknél, amelyek behozatala máskülönben lehetetlen lenne. A jelenlegi körülmények között ugyanis

számos külföldi exportőr csak abban az

esetben hajlandó árut szállítani, ha annak ellenértékét előre megkapja.

A behozatal szempontjából az is nehézséget jelent, hogy egyes államok bizonyos cikkek kivételét teljesen megtiltották. Ezért a minisztérium arra törekszik, hogy

a szabad piacokról minél többet importáljunk.

Már az elmúlt napokban nagyobb számú behozatali engedélyt adtak ki, főképen gyapotra. Bucurestii jelentés szerint

a közeljövőben nagyobb mennyiségű gyapot érkezik Törökországból, Egyiptomból és Olaszországból.

A nemzetgazdasági minisztérium általában fokozni akarja a fenti országokon kívül a Görögországból, Szíriából és Egyiptomból származó behozatalt is, mert ezekből az országokból két olyan árucategóriába tartozó cikket hozhatunk be zavartalanul, amelyre föltétlenül szükségünk van. Ez a két csoport: a gyapot és a fűszerárú.

anyagok hiányáról panaszkodnak, egyes börgyárak pótananyagokkal kísérleteznek.

Az építőanyagkereskedelem áll, mivel az építkezések befejeződtek. Üvegben és üvegarúkban az üzlet szintén csendes. Vasban és vasáruban a forgalom normális, az árak alig változtak az előző hetekkel szemben.

A tüzelőanyagellátás kielégítő, a forgalom és az árak a normalizálódás utján vannak. Nagy a kereslet pakurában. Szénben az üzlet szezonos, a tüzifa iránti nagy kereslet csökkenésben, a legtöbb város tüzifaellátása most már kielégítő.

A jelentés megjegyzi, hogy a karácsonyi vásár nem olyan kedvező, mint amilyent a kereskedők vártak.

Tisztázzuk a kérdést:

CSOMAGOK KÜLDÉSE KÜLFÖLDRE. Az öt kilogrammon aluli csomagok külföldre küldésével kapcsolatban az illetékes tényezők újabb rendelkezést adtak ki. Ennek értelmében az ajándékcsoomagok is csak a nemzetgazdasági minisztérium külön engedélyével küldhetők külföldre. Abban az esetben tehát, ha valaki ilyen csomagot akar elküldeni, a következő címre kell lehetőleg ajánlott levélben kérvényt eljuttatni: Ministerul Economiei Nationale, Directia Reglementarii Comertului Exterior, Bucuresti. A kérvényben pontosan fel kell tüntetni az elküldendő áru, annak mennyiségét, értékét és a minisztérium hozzájárulását kell kérni a csomag olyan feltételek mellett való elküldéséhez, hogy a feladónak ne kelljen a csomag ellenértékét devizákban beszoigáltatni. Miután a minisztériumból a kivett engedély megérkezett, azzal a Banca Nationala helyi fiókjánál kell jelentkezni, ahol kitöltik a szükséges iratokat és ezekkel a vámhivatalhoz kell menni. Itt elvégzik a csomag elküldésével kapcsolatos további formaiságokat.

Megállott az áremelkedés a legtöbb cikkben, normalizálódnak a belföldi árupiacok

A bucuresti-i Kereskedelmi és Iparkamara legutóbbi hetijelentésében részletesen beszámol a belföldi árupiacokon észlelhető jelenségekről. A jelentés megállapítja, hogy a legtöbb cikkben az áremelkedés megállt, egyes importcikkekben fokozódott a hiány és mutatkoznak törekvések arra is, hogy a külföldről nehezen megszerezhető nyersanyagokat belföldi, vagy külföldi — könnyebben beszerezhető — pótananyagokkal pótolják.

A gyarmatárúkban — a jelentés szerint — az árak stabilizálódása tapasztalható, kivéve a kávé, amelyben az áremelkedés folytatódik és a belföldi készletek állandóan csökkennek. A kiskereskedők legtöbbjénél csak egyes kávéfajták kaphatók, szilárduló árak mellett.

Huskonzervekben az árak tartottak, a fogyasztás gyenge, a készletek kielégítők.

Gyapjában és pamutban fokozódik a hiány. Parasztpamutban az eladások megcsappantak, mivel a mezőgazdák az agrármunkálatokkal vannak elfoglalva. A legtöbb szövethézet jelenleg kielégítő mennyiségű parasztpamuttal rendelkezik.

Kézműárúkban a kereslet csökkent, amit a megcsappant készletek mellett is ki tud elégíteni a kereskedelem. Gyenge az üzlet a selvényben és selyemárúkban is. A műselyemárak ismét jelentősen emelkedtek, a hernyóselyemárak tartottak.

Lábbelikben a kereslet gyenge, különösen a könnyebb cipőkben. A cipőkészletek kielégítők, a nyersbőr- és készbőrellátás javult. A börgyárak még mindig a tanin- és más kémiai segéd-

Változások az új menetrendben

Mint már jelentettük, a téli menetrend december 18-án lép életbe. Az új menetrend az eddigivel szemben a következő lényeges változásokat foglalja magában:

A Bucuresti és Lökösháza között közlekedő B. P. és P. B. Orient expres külön rendelet alapján közlekedik majd. Ez a vonat tudvalevőleg eddig a Bucuresti—Páris vonalon Magyarországon és Németországon át közlekedett. Ez a vonat a jövőben csak a magyar határig közlekedik.

A 33-as és 34-es Bucuresti és Brassó közötti Rapid vonat ezentúl csak bizonyos napokon közlekedik. A 3003. és 3004. számú személyvonatok Bucuresti és Brassó között csak a szükségnek megfelelően közlekednek majd.

Kötelező módon közlekednek majd a következő közvetlen tehervonatok: 1551—1552 és 1553—1554 Bucuresti triaj—Temesvár, 1571—1572 Temesvár—Resica gyárváros, 2551—2552 Bucuresti triaj—Arad, 2353—2354 Costariu—Arad, 2555—2556 Temesvár—Kürtös, 2561—2562 Bucuresti triaj—Costariu, 3551—3552 Bucuresti triaj—Nagyvárad, 3553—3554 Bucuresti triaj—Bihar-püspöki, 3557—3558 Ploesti triaj—Predeal, 3561—3564 és 3563—3562 Aiud—Razholeni—Costariu, 4561—4562 Nagyvárad—Szatmár, 4577—4578 Apahida—Zsibo—Szatmár, 4585—4586 Icani—Baciu triaj, 5551—5552 és 5553—5554 Bucuresti triaj—Orasenl, 6551—6552 Bucuresti triaj—Iasi, 8551—8552 Bucuresti triaj—Galati, 8563—8564 Buzau Fetești, 8589—8590 Galati—Marasesti, 9551—9552 Bucuresti triaj—Constanta kikötő.

Ami az élő és a sózott hal szállítását illeti, továbbra is érvényben maradnak az 1939. május 15-én életbe lépett rendelkezések.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, DECEMBER 15.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizárlási jelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Filmzene lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.10: Rádiózenekar. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Technikai üzenetek. 19.17: Orosz zene lemezek. 19.45: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 19.53: Nicolae Iorga tanár előadása a nemzetek háború utáni együttműködésének kísérletéről. 20.15: Paul Jelescu zongorázik. D. Ungureanu fuvolázik. 20.35: Közvetítés az Operából. I. Paul Constantinescu: Menyegző a Kárpátokban. Balett. 21.20: Hírek, sportközlemények. II. Giacomo Puccini: Gianni Schicci, egy felvonásos opera. 22.40: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul. 23: Tiberiu Brediceanu: La șeceris. Falusi opera egy felvonásban.

Budapest I. 7.45: Torna hírek, hanglemezek, éter, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Puky Margit zongorázik. 13.40: Hírek. 13.55: Id. Banda Ede gondolkázik, zongorán kíséri Kemény Akos. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizárlási jelentés. 14.30: Országos Postászenekar. 15.30: Hírek. 17.10: Magyar helyesírás. Fekete Mihály dr. előadása. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Fessler Ignác Aurél emlékezete. Koszó János dr. egyetemi tanár előadása. 18.45: Lakatos Vince és Lakatos Gyula cigányzenekara. 19.30: Kapcsák Pongrácz dalköltészete. Felolvasás. 20.15: Hírek. 20.25: Sportközlemények. 21.10: A Filharmoniai Társaság hangversenye. 21.40: Hírek. 23.10: Hírek, időjárásjelentés. 23.35: Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Hanglemezek.

Budapest II. 20.35: Gyorsírótanfolyam. 21: Hírek. 21.20: Egy erdőháti magyar falu. Cserénes Gyula előadása. 21.50: A rádió szülőzenekara. 22.45: Időjárásjelentés.

Legújabb jelentéseink:

Ujra rendezik a leu és a német márka viszonyát

Bucurestiből jelentik: Hosszabb idő óta tárgyalások folynak a román kormány és a német gazdasági küldöttség között, amelyeknek célja a két ország között tavasszal létrejött gazdasági egyezménynek alkalmazása az új világiaci árk és a háborus konjunktúra által okozott változások következtében. Az egyezményt 1-2 napon belül megkötik. Ennek értelmében a leu és a márka viszonyát újra megállapítják, mégpedig a márka némi eme-

lésével, természetesen nem olyan arányban, mint ahogy kérték és a megállapítandó arányban nem tartalmaz jelentékeny változást. A kormány számol azzal, hogy éppen emiatt az ország gazdasági élete a legcsekélyebb zavart sem szenved és Románia exportpolitikájának jellege semmiben sem változik. Ugyasint azonos marad a többi államokkal való áru-csere mérete.

Chamberlain az alsóházban visszautasította a német vádat, hogy az angol hadihajók mustárgázt használtak volna

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök az alsóházban tartott beszámolója során beszélt az angol haditengerészet hőstettéről és elmondta, hogy mit jelent a három kis cirkáló kitűnő harci teljesítménye: a híres Admiral Graf Spee semleges kikötőbe való kényszerítése.

A montevidoei német követ — mondotta a miniszterelnök — Németországba küldött jelentése is beismeri a halottak és sebesültek nagy számát, valamint azt a tényt, hogy az Admiral Graf Spee súlyosan megrongálódott. Természetesen nyomban hozzátesszük azt a képtelenül hangzó gyanúsítást, hogy a német tengerészek halálát az angol hajókról küldött mustárgázzal töltött bombák okozták. Az angol haditengerészetben soha sem használtak mustárgázt és így a vádakodás nem felel meg a valóságnak. Annyi azonban biztos, hogy az Atlanti Óceán déli medencéjét megtisztították a fosztogató támadótól.

A lordok házában Chetfield lord számolt be az Admiral Graf Spee és az angol hajók ütközetéről. Ismertette a lordok házával a hágai egyezménynek azt az idevonatkozó részét, amely a semleges kikötők használatáról szól. Az egyezmény értelmében idegen

felségjog alá tartozó kikötőket mindössze 24 órai időtartamra vehetik igénybe hadviselő felek.

A hajósérülések kijavítását természetesen nem számítva, azonban ez nem a harcképességük visszaállítását jelenti, hanem csupán az olyan sérülések megjavítását, melyek a közlekedésben gátolják és ezeket is a semleges kikötő hatóságai állapítják meg.

Semmiesetre sem kételkedem abban, ha az Admiral Graf Spee most semleges kikötőben is vesztene, hogy már nem sokáig közlekedik a tengeren...

Rómából jelentik: A Stefani-ügynökség jelenti: Az angol lapok táviratai szerint a tengeri csata következtében számolni kell az Exeter angol cirkáló esetleges elvesztésével. De az ütközetben résztvevő német cirkáló is annyira megrongálódott, hogy harcképtelenné vált.

Montevideoból jelentik: A Havas-ügynökség montevidoei munkatársának sikerült egészen közel férfköznie az Admiral Graf Spee zsebcsirkálóhoz, amelynek fedélzetén sebesült tengerészek is lázas buzgalommal dolgoznak a sérülések kijavításán. Az újságíró megállapította, hogy

a zsebcsirkáló páncéltornyán két hatalmas rés tátong, baloldalán számtalan súlyos sérvülés látható, az egyik jobboldali ágyúja pedig teljesen harcképtelen.

Egy vízirepülőgépet pozdoriájá zuzott egy ágyúgolyó. A sebesült tengerészek egy részét még nem szállították partra. A kikötőből nem láthatók a külső kikötőben horgonyzó angol hadihajók. Az

Exeter sérülése nem olyan természetű, hogy kikötőbe kényszerülne vele.

Az összes délamerikai és amerikai lapok nagy cikkben számolnak be a tengeri csatáról. Megállapítják, hogy az ütközet a délamerikai partok közelében folyt ugyan le, de kétségtelenül angol felségjog alá tartozó vizeken. A Newyork Times dicsérő hangon emlékezik meg az angol hajók szívósságáról és kitűnő harci készségéről. A délamerikai lapok megállapítják, hogy a La Plata folyó torkolata közelében kezdődött az ütközet, amelyet az Achilles és az Ajax akkor is folytatott, amikor már az Exeter visszavonult. Az ütközetnek tulajdonképpen a beálló sötétség vetett véget, mert így sikerült a német hajónak üldözni elől kikötőbe menekülnie. Ez a jelentés — ami különben egybehangzik a többi közlésekkel — azért érdekes, mert az első jelentések szerint az ütközet reggel kezdődött.

LAPZÁRTA:

LONDON. A délafrikai lapok nagy kéres tudósításban számolnak be egy angol hadihajó és az Ark Royal repülőgépanyahajó délafrikai kikötőbe való érkezéséről. Megállapítják a lapok, hogy a német jelentések szerint az Ark Royal már régen a tenger fenekén pihen és közben továbbra is betölti azt a fontos szerepet, amellyel megbízták.

LONDON. Egy képviselő kérdésére válaszolva Chamberlain miniszterelnök az alsóház csütörtök déli utáni ülésén közölte, hogy az angol hadsereg vesztesége tisztekben, altisztekben, legénységben novembertől 1-én 2100 főt tett ki, míg 1914. augusztus-november időszakában 12,500 főt. (Rador).

MOSZKVA. A szovjetsajtó ma első ízben foglalkozik rövid jelentések keretén belül a Népszövetség tanácsülésével. Megállapítják, hogy a tizenhárom tagú bizottság tagjai az angol tőkétől függő helyzetben vannak és kilenc kiküldött államával a Szovietnek nincs rendes külképviseleti összeköttetése. A bizottságot kiegészítették a már nemlétező Lengyelország képviselőjével és ebből is látható, hogy az a határozat, amelyet a Népszövetség hozott, előre megállapított tervek szerint született.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő

ALKALMAZÁST NYER
Fiatal magántitkárnőt keresek, aki a kéthetes karácsonyi ünnepekre téli üdülőhelyekre való utazásomra elkísérne. Sportoló előnyben. Megnyerő külső kívánatlik. Fényképes akceptálást, zárt borítékban a kiadóba kérek „Sportmann” jellegre. 5644

Jörfőző mindenest azonnalra felvétetik. Dr. Lepa, Piața Luther 2. 5652

Lakatossegédet és csiszolót kiegészítőmunkára felvesszünk. Jelentkezni: Calea Aurel Vlaicu 67. 5651

LAKÁS
Kettőszobás, modern lakás belvárosi új épületben olcsón kiadó. Str. Coșbuc 39. 5650

Elegánsan bútorozott szoba, közvetlen fürdőszobahasználattal azonnal kiadó. Cim: Str. Gh. Popa 1 5643

Háromszobás, fürdőszobás lakás, esetleg két részre osztható, olcsón kiadó. Calea Saguna 28. 5639

Háromszobás, modern, erkélyes lakás azonnalra kiadó. Bui Reg. Ferdinand 58 5617

Háromszobás, modern lakás Str. Boștinteanu 4. sz. alatt nagyon olcsón kiadó. 5380

VÉTEL-ELADÁS

Pianino megvétetik. Ajánlatok a kiadóba kéretnek. 5641

Prima kövérdisznó állandóan kapható. Str. Gen. Coanda 77. 5642

Bábykelengyét keresek megvételre, sürgősen, megbízásból. Comisio biz.-üzlet. Dacia-kávéház mellett. 5645

Bármilyen nyelvű könyveket, Jókai-sorozatot, lexikonokat, stb. sürgősen megvételre keresek. Ciuicket a kiadóhivatalba kérek. 5647

Salgóné

Cal. Banatului és Avram Iancu-ér sarok Keres megvételre megbízói részére bútorokat, sezlonokat, gyári és perzsaszőnyegeket, ezüsttárgyakat, antik tárgyakat, dísztárgyakat, varró- és írógépeket, stb. 5473

PUHA ÓLMOT VESZÜNK Cim a kiadóban.

Használt ólmot, bármily mennyiségben, legmagasabb árrban csak én veszek Csetev Alexandru vaskereskedő. 5649

Dióháló modern formában, olcsó kombinált szobák, íróasztalok, recamierek, ebédlők nagy választékban olcsón kaphatók Szilveszter varrógépek nagy választékban. Zalogcédlőket olcsón hosszabbítjuk, előleget nyújtunk. Tempo bizományi-üzlet. Fischer Eliz-palota 5433

ERIKAI írógépszaküzlet — ARAD
Str. Alexandri 3. Telefon 1391.
a Nationalkasszák aradmegyei képviselőlete, fordító, leíró és sokszorosítóiroda.

A legjobb, a legolcsóbb. Múltányos fizetés! feltételek!

INGATLAN

HATSCHEK
INGATLANFORGALMI IRODA
Arad, Blv. Carol 46. (Lakás ugyanott).
TELEFON: 26-95.
Előnyös ajánlatai:

3 millió; Primaria-nál emeletes modern bérház, 240 ezer hozam. — két millió; Ugyanott főtéri emeletes bérház 4 lakás, mind elő. fürdő, cselédsz parkett, 5 egyéb bérlemény. 180 ezer hozam. — 1 millió 600 ezer; Belvárosi főútnál, emeletes bérház, 3 üzlet, garage, ok, irodák, cca egy hold telek. 130 ezer jöv. kedv. fiz. felt. — 1 millió

400 ezer; Színházhoz közel emeletes, részben új, átjáró ház, 4 üzlet, 10 szobák jöv. 240 öf. kettős tkv. felt. képező telek és épületek, kedv. fiz. felt. — 1 millió 300 ezer; emeletes bérház, cca egy hold gyümölcsös, 4 fürdősz. középnagy, több kis lakás, 154 ezer jöv. — 1 millió; Színházhoz közel, emeletes sarokház, 3 szobás fürdősz. lakások, — 900 ezer; Murespartii új, emeletes cottage-villa, 3, 2, 1 szobás, össz-komfortos lakások. — 850 ezer; Szegvárutnál bérház, 3, 2 és 1 szobás lakások, részben fürdőszobák, pince, nagy kert, 96 ezer jöv. — 750 ezer; Környéki emeletes villa, 1 nagy, több kis lakás, pince, fürdőszobák, kert. — 620 ezer; Főtér mellett félemeletes új villa, négy sz. hall, szubsol kis lakás, park. — 500 ezer; Rendőrségnél, magasföldszintes, alapincézett 3 sz. fürdősz., csukott veranda külön 2 szoba, elő. fürdősz. parkettás lakás, 600 öf. kert, alkalm. árrban. — 480 ezer; Catedrale-térnél főtuton, üzletes sarokház, 3, 2 és egy szoba, fürdőszobás lakások, nagy kert és front. — 400 ezer; II. kerületben sarokbérház, 3x2, 5x1 sz. teli, lakás 46 ezer jöv. — 380 ezer; Belvárosi 2 és 1 sz., részben fürdőszobás lakások kert, jó jöv. — 350 ezer; Tüzoltóság táján új, 3 sz., fürdősz., külön kis lakás. — 300 ezer; Perneavaj új, magasföldszintes, 6 teli, lakás, 300 öf. kert. — 250 ezer; Iancutér táján 8 lakás köz. művek, 350 öf. kert, 32 ezer jövedelm. 200 ezer; III. kerületben új sarokház, 2 üzlet, 2 lakás, pince, görredőnyök — 160 ezer; Saguna-nál, részben új, 2x2 sz. lakások, nagy kert. — 135 ezer; Külvárosi üzletes, 8 bérleményes, be rendezéssel. — Kölcsönök betáblázása.

KÜLÖNFELEK

Beraktározási raktárban lakásberendezések felelősség mellett olcsón beraktározhatók. Olcsó árrban eladó: üzletberendezés, kis falott-tükör, fali-tükör, villanylámpák, Str. Moise Nicoară 9-11. 5629